De geheime natuurclub
Compact A4-proefpakket

Gebaseerd op proefeditie v2 - 29 oktober 2026. Concept, niet definitief vrijgegeven.
8 vellen: deze instructie, 6 werkpagina's en het observatieblad. Geen zelfstandig boek: lees het verhaal uit de volledige v2 op een scherm of uit een bestaande afdruk. De oorspronkelijke boekpaginanummers zijn behouden.

1. Voorbereiden
Kies met een volwassen begeleider een bekende, overzichtelijke veilige buitenplek; controleer route, weer en toegankelijkheid vooraf. Gebruik bestaande middelen: potlood, onderlegger, passende kleding en drinkwater. Geen materialen bestellen. Lees vooraf boekpagina 4; voor een groep ook 21-22. Vraag vrijwillige toestemming aan ouder/begeleider; het kind mag stoppen of passen.

2. Afdrukken
A4, staand, een pagina per vel, liefst enkelzijdig zodat kaart en opdrachten los bruikbaar zijn. Start op ware grootte/100%; kies passend maken als de printer randen afsnijdt en noteer de verkleining. Grijswaarden is digitaal nagekeken; controleer zelf lijnen en letters. Niet twee pagina's per vel of als boekje. Print alleen als dit met beschikbare middelen zonder extra kosten kan.

Pakketvel	Boekpagina	Gebruik
2	7	Ontdekkingskaart; houd apart bij de hand
3	8	Missie 1 - luisteren
4	10	Missie 2 - vormen vergelijken
5	14	Missie 3 - samenhang zien
6	16	Missie 4 - samen kiezen
7	18	Natuurdagboek / terugblik
8	27 (bijlage B)	Observaties en besluit door begeleider

3. Uitvoeren
Lees startverhaal p. 5; daarna steeds hoofdstuk p. 6, 9, 13 of 15 en de bijbehorende kernmissie. Lees slot p. 17 en gebruik dagboek p. 18. Laat vertellen, wijzen of tekenen. Het extra plantenschrift p. 11-12 is optioneel en daarom niet opgenomen. Reken voorlopig op ongeveer 60 minuten; noteer de echte tijd inclusief lezen, lopen en tekenen.

4. Observeren en afronden
Noteer alleen sessiecode en leeftijdsband, geen namen of foto's van kinderen. Beproef 5-6 en 7-8 jaar afzonderlijk; klasgebruik vraagt een aparte groepsproef. Let op kaartbegrip, moeilijke woorden, benodigde hulp, deelname, tijd en schrijf-/printcomfort. Stop bij onveiligheid, ongemak of stopwens. Planten niet aanraken/proeven; illustraties zijn geen determinatiekaart.

Geen automatische vrijgave: elk veiligheidsmisverstand, uitsluiting of onuitvoerbare opdracht eerst herstellen en herbeproeven. Leg bevindingen voor aan een ervaren natuur-/onderwijsbegeleider en de producteigenaar. Deze kleine proef bewijst geen leerwinst. Uitgebreide instructie: volledige v2 p. 26; observatieblad hier op vel 8.

WERKPAGINA VOOR BUITEN

Mijn ontdekkingskaart

In het verhaal vinden Finn, Noor en Bo een kaart met vier lege rondjes. Dit is jouw eigen kaart. Neem deze pagina mee naar buiten, of print haar apart uit.

Zo gebruik je de kaart

Doe een buitenmissie. Teken daarna het gevonden teken in het rondje met hetzelfde nummer. Bij elke opdracht staat welk teken je tekent. Na vier opdrachten is jouw ontdekkingskaart compleet.

Deze kaart is van:

Buitenmissie 1

Buitenmissie 2

Buitenmissie 3

Buitenmissie 4

Laat de rondjes nu nog leeg. Begin op de volgende pagina met buitenmissie 1.

BUITENMISSIE 1

Maak samen een geluidskaart

6–8 minuten | Kijk, luister en probeer samen

- Kies met de volwassene een veilige plek. Blijf bij elkaar en luister een halve minuut. Houd je ogen open of kijk naar één rustig punt.
- Wijs om de beurt aan uit welke richting een geluid kwam. Je mag een geluid nadoen, beschrijven of aanwijzen.
- Teken een oor in het eerste rondje van je ontdekkingskaart op pagina 7. Kies samen één geluid dat jullie willen onthouden.

Voor kleine speurders

Luister tien tellen. Wat hoor je? Wijs aan of doe het geluid na. Goed luisteren is aandacht geven. De volwassene kan tekenen wat jij aanwijst.

Nog een stapje verder

Zoek een geluid van dichtbij en een geluid van verder weg. Hoe merkte je het verschil? Je hoeft de maker niet te raden.

Teken jezelf als stip in het midden. Zet om je heen tekens voor drie geluiden. Schrijf of vertel erbij: dichtbij, ver weg of weet ik niet.

Praat samen: Welk geluid had jij misschien gemist als we waren blijven praten?

BUITENMISSIE 2

Word een vormendetective

8–10 minuten | Kijk, luister en probeer samen

- Bekijk vanaf het pad of de afgesproken plek een blad of plant. Laat alles zitten of liggen. Let op de omtrek en de lijntjes.
- Zoek iets met een andere vorm: rond, lang, gekarteld of een vorm die je zelf beschrijft. Vergelijk zonder planten te verplaatsen.
- Teken een blad in het tweede rondje van je ontdekkingskaart op pagina 7. Vertel één verschil dat jullie zagen.

Voor kleine speurders

Kijk naar twee bladeren. Wijs aan: dit blad is rond, dat blad is lang. Dat is een verschil: ze zien er anders uit. Laat beide bladeren liggen of zitten.

Nog een stapje verder

Denk je dat twee bladeren gelijk zijn? Kijk opnieuw en vergelijk. Wat zie je echt? Raak onbekende planten niet aan.

Teken twee gevonden vormen naast elkaar. Omcirkel het verschil dat jou het meest opviel. Een plantennaam is niet nodig.

Praat samen: Hoe kunnen we iemand laten meedoen die anders kijkt, praat of beweegt dan wij?

BUITENMISSIE 3

Zoek wat bij elkaar hoort

7–10 minuten | Kijk, luister en probeer samen

- Kies iets dat je kunt zien: bijvoorbeeld een boom, een plant, de grond of een schaduw. Blijf op de veilige afgesproken plek.
- Zoek samen een zichtbare verbinding. Wat raakt elkaar, beweegt samen of verandert door iets anders? Vertel wat je echt ziet en wat je alleen vermoedt.
- Teken twee rondjes met een lijn ertussen in het derde rondje van je ontdekkingskaart op pagina 7. Laat de plek achter zoals je haar vond.

Voor kleine speurders

Kijk naar een boom en zijn schaduw. Wijs de boom aan. Wijs de schaduw aan. De boom houdt licht tegen: daarom zie je daar schaduw. Dat noemen we een verbinding.

Nog een stapje verder

Wat zie je echt? Bijvoorbeeld: de tak beweegt. Wat denk je? Bijvoorbeeld: misschien waait het. Kijk nog eens. Klopt je idee?

Teken twee dingen die verbonden zijn. Trek een lijn ertussen. Zet een oogje bij wat je zag en een vraagteken bij wat je nog wilt weten.

Praat samen: Wat zagen we echt? Wat denken we? Hoe kunnen we dat nog eens vergelijken?

BUITENMISSIE 4

Kies een route waarop iedereen mee kan

6–8 minuten | Kijk, luister en probeer samen

- De volwassene geeft twee veilige, haalbare keuzes: bijvoorbeeld nog even kijken vanaf deze plek of samen een klein stukje verdergaan.
- Iedereen krijgt een beurt om te kiezen of iets aan te wijzen. Wie wil, mag passen. Vraag ook wat iemand nodig heeft om mee te kunnen.
- Kies samen. De volwassene bewaakt veiligheid en toegankelijkheid. Teken daarna een praatwolkje in het vierde rondje van je ontdekkingskaart op pagina 7.

Voor kleine speurders

De volwassene wijst twee veilige keuzes aan. Jij mag zeggen of aanwijzen wat je wilt. Dat is jouw stem. De volwassene luistert en legt uit wat kan. Je mag ook passen.

Nog een stapje verder

Zijn de wensen verschillend? Bedenk een aanpassing waardoor iedereen kan meedoen, zonder iemand te dwingen of alleen achter te laten.

Teken jullie keuze en één aanpassing die hielp om samen op ontdekking te gaan. Maak het vierde teken af.

Praat samen: Hoe lieten we merken dat een rustig of anders verteld idee ook meetelt?

BEWAAR JE ONTDEKKING

Wat wil jij niet vergeten?

Teken jullie plek of één klein ding dat je eerst niet zag. Vertel: dit zag ik, dit denk ik en dit wil ik nog onderzoeken.

Mijn kaart van vandaag

Hoe kan ik mijn vraag onderzoeken?

Je mag vertellen in plaats van schrijven. Iemand anders mag jouw woorden voor je opschrijven.

Observatie en vrijgavebesluit

BIJLAGE B - NOG IN TE VULLEN
Gebruik alleen sessiecodes en leeftijdsbanden. Geen namen, foto's, contact- of medische gegevens van kinderen. Dit blad is niet ingevuld; er heeft nog geen gebruiksproef plaatsgevonden.

Sessiecode, datum, leeftijdsband, gezin/groep en proefversie

_____

Route/weer, begeleidingskeuze en A4-printinstelling

_____

Onderdeel	Minuten / hulp / onduidelijkheid
Kaart vinden, p. 7	
Missie 1, p. 8	
Missie 2, p. 10	
Missie 3, p. 14	
Missie 4, p. 16	
Afronding / totale duur	

Veiligheid, inclusie, begrip en printcomfort

Wat ging goed? Welk misverstand, ongemak of printprobleem trad op?

_____

_____

Herstel, hertest en deskundige beoordeling

Punt / verantwoordelijke / wijziging / hertestresultaat:

_____

Natuur-/onderwijsbegeleider: bevindingen en datum:

_____

Producteigenaar - pas na afgeronde controles

Besluit: uitstellen / aanpassen en herbeproeven / exacte editie vrijgeven.
Versie + bestandshash: _____
Verantwoordelijke en datum: _____
Een ingevuld proefblad is geen campagnepublicatiegoedkeuring. Colofon pas eerlijk bijwerken na afronding; geen bewezen leerwinst claimen.